

Revurdering af miljøgodkendelse tilhørende Juhlsgaard I/S beliggende på Diernæs Strandvej 3, 6100 Haderslev

Jf. § 41 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

[\(LBK nr. 442 af 13/05/2016\)](#)

28. september 2016

Haderslev Kommune

Datablad

Revurdering af godkendelse, jf. § 41 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug ([LBK nr. 442 af 13/05/2016](#))

Kontaktperson	Torben & Niels Erik Brøchner Diernæs Strandvej 3 6100 Haderslev 74575722	Bedriftsoplysninger Juhlsgaard I/S	
		Diernæs Strandvej 3 6100 Haderslev CVR nr. 27228461 CHR nr. 95048 Ejerlav Diernæs, Hoptrup Matrikel nr. 8 Ejendomsnummer 5100003915	
Konsulent	Birgitte Madsen Sønderjysk Landboforening Billundvej 3 6500 Vojens 73202600 bm@slf.dk		
Sags nr.	15/31880		
Sagsbehandler	Line Olsen Miljø, Haderslev Kommune		
Kvalitetssikring	Håkon Karlsen Miljø, Haderslev Kommune		

Indhold

1	Afgørelse om revurdering af miljøgodkendelse	4
2	Offentlighed og høring.....	5
3	Baggrund og retsgrundlag	7
3.1	Ikke-teknisk resume.....	7
3.2	Husdyrbrugets ophør	8
4	Bedste anvendelige teknik	9
4.1	Vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak og fosfor	11
4.2	Opbevaring af husdyrgødning	13
4.3	Energi og vand.....	14
4.3.1	Energiforbrug	14
4.3.2	Vandforbrug	15
4.4	Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning	15
4.5	Nitratudvaskning.....	16
4.6	Ammoniakemission fra anlæg til kategori 1 og 2-natur.....	17
4.7	Management.....	19
5	Gener fra husdyrbruget	21
6	Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse	22
7	Bilag	25
	Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning.....	26
	Bilag 2 – Oversigt over vilkår og påbud	28
	Bilag 3 – Arealer anmeldt 9. februar 2016	37
	Bilag 4 – Oversigtskort over anlæg	38
	Bilag 5 – Kapacitetserklæring.....	39
	Bilag 6 – Kategori 1 og 2 natur i forhold til anlæg	41
	Bilag 7 – Ejers oplysninger	42

1 Afgørelse om revurdering af miljøgodkendelse

Husdyrbruget Juhlsgaard I/S på Diernæs Strandvej 3, 6100 Haderslev har en godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven § 12 fra den 9. september 2008, som omfatter de eksisterende anlæg samt dyreholdet på ejendommen. Da der er forløbet 8 år siden denne miljøgodkendelse blev givet, revurderes den nu i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens § 39, jf. 41¹.

Denne revurdering er ikke en ny godkendelsehandling, men bygger på den eksisterende godkendelse. Igennem revurderingen har Haderslev Kommune skærpet den oprindelige godkendelses vilkår igennem påbud efter husdyrgodkendelseslovens § 39. Disse påbud er meddelt jf. husdyrgodkendelseslovens § 40, hvis der er fundet forurening, som går ud over det, der blev vurderet på godkendelsestidspunktet, hvis der er en bedre tilgængelig teknik, som kan nedbringe emissioner fra husdyrbruget, uden at det medfører uforholdsmæssige store omkostninger eller hvis der er tilgængelige teknik eller processer, som kan forbedre driftssikkerheden.

Påbud, som Haderslev Kommune opstiller i forbindelse med revurderingen af dette husdyrbrug, fremgår af de følgende afsnit. Disse påbud kan påklages, som det fremgår af klagevejledningen under afsnit 2. Vilkår fra den oprindelige godkendelse, og som er gentaget i denne revurderings afsnit 6, kan ikke påklages. I afsnit 6 beskrives endvidere hvilke vilkår som fjernes fra den oprindelige miljøgodkendelse, hvis de for eksempel erstattes af nyere lovgivning. En samlet oversigt over vilkår og påbud findes i Bilag 2. Husdyrbrugets ejer varsles disse påbud i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens § 58 i forbindelse med, at udkastet til revurdering sendes i høring ved ejer og eventuelle parter.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er meddelelsespligt. Det er kommunen, der vurderer, om fremtidige ændringer af bedriftens dyrehold eller staldindretning, opførsel af nye stalde eller opbevaringsanlæg skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes anmeldes til kommunen.

Jævnfør §§ 40 og 41 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², så skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering, eller senest 4 år efter nye BAT konklusioner. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget igen senest i 2026.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#)

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 44 af 11/01/2016](#)

2 Offentlighed og høring

I dette afsnit gøres der rede for inddragelsen af offentligheden i forbindelse med denne afgørelse, herunder også lovpligtige høringer.

Forannoncering om opstart af revurdering

Opstart af revurdering blev offentliggjort på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser den 2. september 2016.

Der indkom ingen bemærkninger.

Høring af udkast til revurdering

Ejer selv samt eventuelle parter der har anmodet om orientering i sagen blev orienteret om udkast til revurdering den 22. september 2016 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Denne høring udgør endvidere høringsperioden for varsel af påbud jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 58.

Ansøger og ansøgers konsulent er de høringsberettigede og har orienteret kommunen om, at de ingen bemærkninger til udkastet. Høringsperioden er derfor afkortet.

Offentliggørelse og klagevejledning

Revurdering af miljøgodkendelsen af Diernæs Strandvej 3, 6100 Haderslev i henhold til § 41 i husdyrgodkendelsesloven, vil blive annonceret den 28. september 2016 på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser.

Der er mulighed for at klage over kommunens afgørelse jf. husdyrgodkendelseslovens § 76³.

Klagefristen er fire uger, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Haderslev Kommune i hænde senest onsdag den 26. oktober 2016.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikogmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

---

³ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#)

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7⁴ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Til implicerede parter:

- Niels Erik Brøchner, Diernæs Strandvej 3, 6100 Haderslev (CVR nummer: 27228461)

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ejers konsulent: Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening, Billundvej 3, 6500 Vojens
e-mail: bm@slf.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V., e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til kommunens hjemmeside:

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens, e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

---

⁴ Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr 606 af 12/06/2013](#)

3 Baggrund og retsgrundlag

I dette afsnit gøres der rede for eventuelle ændringer, der har været på ejendommen siden den miljøgodkendelse, som revurderes, blev givet. Endvidere tages der stilling til husdyrbrugets ophør.

3.1 Ikke-teknisk resumé

Det miljøgodkendte husdyrbrug

Der er i miljøgodkendelsen af 9. september 2008 givet tilladelse til 800 søer (800 stipladser) og med smågrise til 8 kg, 100 ungsvin 8-60 kg og 500 slagtesvin 60-102 kg svarende til 201,48 DE, beregnet efter daværende beregningsmetoder. Efter gældende beregningsmetode⁵ svarer det lovlige dyrehold til 194,5 DE. Ejendommens udbringningsareal er på 176,29 ha, hvoraf de 105,95 ha er ejet areal. Der indgået forpagtninger på 70,34 ha på følgende adresser:

Skovbyvej 53   33,80 ha

Skovbyvej 50   7,06 ha

Sønderballe Hoved 10   15,90 ha

Hoptrup Menighedsråd   14,30 ha

Ejendommen drives med 1,4 DE/ha.

I samme forbindelse er der givet tilladelse til at opføre sopoltestald på 229 m² (11,0 m bred x 20,8 m lang) mod nord og i forlængelse af eksisterende stald samt ændring af 2 nuværende sopoltestalde til hhv. farestald og til syge- og aflastningsstald.

Ændringer af det miljøgodkendte landbrug

Siden ejendommen blev miljøgodkendt, er gulvtypen i en slagtesvinestald/sopoltestald og i en smågrisestald/to-klimastald ændret på grund af lovkrav til dyrevelfærd. Gulvene i de 2 stalde er ændret fra fuldspaltegulv. For slagtesvinestalden/poltestalden, der er godkendt til 50 sopolte, er gulvet ændret til delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. I smågrisestalden/to-klimastalden, der er godkendt til 300 stk. i 5 sektioner, er gulvet ændret til delvis spaltegulv.

Der er i april 2012 ansøgt om opførelse af kornsilo med højde 12,35 meter, som er godkendt af Haderslev Kommune. Støjkravene skal overholdes.

Der er i februar 2016 anmeldt ændringer i udbringningsareal. Udbringningsarealet stiger fra 176,29 til 189 ha. En stigning på 12,71 ha. Haderslev Kommune har vurderet, at ændringen ikke er godkendelsespligtig, så længe vilkårene i ejendommens miljøgodkendelse overholdes. 2 ha ligger i Aabenraa Kommune. Aabenraa Kommune sætter ingen særlige vilkår til driften af arealerne.

---

⁵ Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr. 1318 af 26/11/2015](#)

Oplysninger fra ejer, som baggrund for revurdering af godkendelsen, er indsendt til Haderslev Kommune den 10. december 2015. Seneste supplerende oplysninger er modtaget den 12. september 2016.

Påbud

- 1) Ejendommen har en godkendelse til 194,5 DE svin.
- 2) Det nævnte antal dyr/dyreholdet svarer til ialt 194,5 DE beregnet i.h.t. bekendtgørelse om erhversmæssig dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 1318 af 16/11/2015).
- 3) Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger p.g.a. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger p.g.a. ændrede vægtintervaller. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold, der er større end 194,5 DE, eller hvad der efter gældende beregningsmetode er svarende til det godkendte antal dyr, på ejendommen.
- 4) Udbringningsarealer til husdyrgødning må alene være de arealer som Haderslev Kommune har accepteret i anmeldelsen af 9. februar 2016 (se bilag 3).

3.2 Husdyrbrugets ophør

Vilkår nr. 82 i miljøgodkendelsen af 2008 (se bilag 2) sikrer oprydning i forbindelse med bedriftens ophør, så risiko for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand.

Det er kommunen, som vurderer, om foranstaltningerne er tilstrækkelige og om en tilfredsstillende stand er opnået inden for en rimelig tidsfrist.

Påbud

- 5) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

4 Bedste anvendelige teknik

I dette afsnit redegøres der for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens § 39⁶.

Ejers oplysninger

Fodringsstrategier

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

- Der anvendes hjemmeblandet foder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).
- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Ansøger har valgt, som virkemiddel, at lave en råproteinkorrektion på foderet til søerne til 131,8 g råprotein/FE.
- Der vil blive tilsat benzoesyre til foderet, for at give svinene en bedre tarmflora og dermed en bedre foderudnyttelse.

Ud fra ovenstående vurderes det at fodringen lever op til BAT

Ammoniak

Staldsystemer og staldteknologier

Løbe- drægtighedsstald

Individuel og løstgående m. delvist spaltegulv

Søerne opstaldes i enkeltdyrsbokse i de første 4 uger efter løbning. Dette staldsystem er dyrevelfærdsmæssigt at foretrække, idet søerne har hver deres sengebås, hvor de kan spise og slappe af i fred for dominerende søer (dette mindsker risikoen for at soen aborterer). Delvist spaltegulv minimerer desuden ammoniakfordampningen i stalden.

Endvidere giver staldsystemet mulighed for tildeling af halm på det fast gulv og søerne får dermed rodemateriale, som ikke øjeblikkeligt forsvinder ned mellem spalterne.

Fareafdelingen

Faresti med delvist spaltegulv.

Denne staldtype lever op til BAT jævnfør Gr.nr.: 106.02-51. Fordelene er ved delvist spaltegulv er at pattegrisenes velfærd tilgodeses, idet fast gulv er mere skånsomt sammenlignet med fuldspaltegulv. Endvidere giver delvist spaltegulv mulighed for anvendelse af strøelse, hvilket ikke er muligt ved fuldspaltegulv. Farestien har herved et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

Til slut har delvist spaltegulv den fordel at ammoniakfordampningen reduceres.

---

⁶ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016.](#)

Smågrisestald

To-klimastald med delvist spaltegulv

Denne staldtype opfylder kravene om BAT jævnfør Gr.nr.: 106.03-52. Fordelene ved systemet er at temperaturen i to-klimastalden kan sænkes 4-6 grader, sammenlignet med en almindelig stald, og dermed opnås en lavere ammoniakkoncentration og der spares energi til opvarmning. Desuden giver den lavere temperatur i stalden et bedre arbejdsmiljø.

Endvidere giver staldsystemet mulighed for tildeling af halm i stiens lejeareal der vil medvirke til et tørt miljø, og give beskæftigelse til smågrisene.

Slagtesvinestald og Poltestald

Delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv

Fordelen ved et delvist spaltegulv er muligheden for at tildele halm i stiens lejeareal vil medvirke til et tørt miljø, og endvidere give beskæftigelse til grisene. Desuden vil et delvist spaltegulv medvirke til at man kan sænke temperaturen i stalden, hvilket vil sænke ammoniakkoncentrationen i stalden og dermed give et bedre arbejdsmiljø.

Til slut giver delvist spaltegulv en reduktion i ammoniakfordampningen fra gyllens overflade, som har en positiv indvirkning på den omgivende natur.

Drænet gulv + spalter (33/67)

Drænet gulv og spalter lever op til BAT idet:

- Slagtesvinenes velfærd tilgodeses ved at de går på drænet gulv + spalter, idet et gulvet er tørt og slagtesvinene derved undgår benproblemer som følge af våde og glatte gulve forårsaget af afføring.
- Der er i slagtesvinestalde med fuldspaltegulv nedsat arbejdsbyrde idet rengøringen er begrænset. Den sparede tid kan dermed bruges til at sikre dyrenes trivsel.
- Drænet gulv + spalter lever op til de nye lovkrav for slagtesvinestalde gældende fra 2015.

Der er temperaturstyret ventilation i staldene.

Af hensyn til dyrevelfærd er der installeret overbrusningsanlæg for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. God drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirker til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere har overbrusningsanlægget en reducerende effekt på mængden af støv i stalden.

Som følge af ovenstående vurderes det at produktionen lever op til BAT.

BAT N:

Uden virkemidler: 2688,56 kg N

Med telt på stor beholder v ejendom: 2588 kg N

Med telt på begge beholdere: 2526 kg N

Uden telt, men max 131,7 g råprot/FE til søer: 2455,63 (norm = 133,1)

BAT P:

185,53 DE søer x 23,9 = 4434,2

0,47 DE grise x 29,2 = 13,7

8,49 DE svin x 22,3 = 189,3

BAT P i alt = 4637,2 kg P

Uden virkemidler: 4572,07

Fravalg af BAT

For at BAT skal overholdes via foderkorrektur, skal råprotein ned på 129,6 g, hvilket er meget lavt, hvis antal FE samtidig også skal holdes nede på normen. Vi vurderer derfor, at det ikke er økonomisk proportionalt at reducere proteinniveauet længere ned end 131,7 g/FE til søerne.

Overdækning af gyllebeholder vil have en effekt på ca 96 kg N. For at dette er BAT må det max koste 96x100 kr = 9.600 kr/år. Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad for fast overdækning er prisen 12.944-23.383 kr i årlig meromkostning, og dermed for dyr til at være BAT.

På baggrund af overstående vurderes det, at ansøger benytter sig af BAT.

4.1 Vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak og fosfor

Haderslev Kommunes vurdering

Ejer har redegjort for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT), idet emissionsgrænseværdien for fosfor er overholdt, og der er redegjort for fravalg af BAT i forhold til overskridelse af ammoniakgrænseværdien.

Fosfor

Den vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor er 4.637 kgP/år. Det indsendte materiale viser et indhold i gødningen på 4.568 kgP/år. Derved er den vejledende emissionsgrænseværdi for P overholdt med 69 kgP, hvormed produktionen lever op til bedste anvendeligt teknik (BAT).

Ammoniak

Ammoniakgrænseværdien er beregnet til 2.382 kgN/år. Det indsendte materiale viser en ammoniakemission fra stalde og lagre på 2.456 kgN/år ved brug af reduceret råprotein. Ansøgt drift overskrider således det beregnede vejledende BAT-emissionskrav med ca. 74 kg N/år (3,1 %). Haderslev Kommune vurderer, at redegørelsen for fravalg af BAT er fyldestgørende. Samtidig vurderes overskridelsen af ammoniakgrænseværdien til at være under bagatallgrænsen, som er fastlagt af Natur- og Miljøklagenævnet i f.eks. afgørelse NMK-131-00105 af 8. oktober 2012.

Da der bruges reduceret råproteinindhold som virkemiddel, stilles der påbud i overensstemmelse med miljøstyrelsens standardvilkår opsat i Teknologibladet fra 31.05.2011; Fodring – Råprotein i sofoder.

Maksimal kg N ab dyr for årssøer

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end (23,776 x 800=) 19.021 kg N pr. år.

- "N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr årssø} = ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257) =$$

$$(1515 \text{ FE} * 131,7 \text{ g råprotein pr FE})/6250 - 1,98 - (30 \text{ fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt på } 8 \text{ kg} \times 0,0257) = 23,776$$

Forudsætninger for beregning af den totale mængde N ab dyr pr. år:

Antal foderenheder:	(454,5+1060,5=)	1515
Antal fravænnede grise pr. årssø		30 stk.
Fravænningsvægt smågrise		8 kg
Gram råprotein pr. FE		131,7

Tallene til beregningerne er taget fra indsendte materiale.

Påbud

- 6) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 19.021 kg N pr. år.

- "N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr årssø} = ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

- 7) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
  - antal fravænnede pr. årssø
  - fravænningsalder og -vægt
  - foderforbrug pr. årssø
  - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds og diegivningsperioden.
- 8) N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder, perioden kan f.eks. være fra 15. september 2017 til 15. februar i 2019.
- 9) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 10) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.2 Opbevaring af husdyrgødning

Ejers oplysninger

Opbevaring af flydende gødning

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gyllen kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag. Følgende procedure følges ved opbevaring af gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.
- Gyllebeholderen er lavet af et materiale der gør den stabil og modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Gyllebeholderen kontrolleres ved 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt, for at identificere eventuelle utætheder i beholderens bund og vægge.
- Gyllebeholderen har ingen spjæld, så gyllen pumpes derfor op under tilsyn.
- Beholderen er overdækket med et naturligt flydelag.
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.
- Senest 14 dage efter udbringning af gylle genetableres flydelaget på gyllebeholderen.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til gældende krav.
- Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

Det vurderes, at ansøger opfylder BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Haderslev Kommunes vurdering

Opbevaringskapacitet

Der produceres 6.268 m³ flydende husdyrgødning. Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler og fortanke med en samlet kapacitet på 5.000 m³. Dermed er der opbevaringskapacitet til 9,6 måneder på husdyrbruget.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten til husdyrgødning og spildevand er tilstrækkelig, jævnfør Bilag 6.

Opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder er lovpligtigt jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens⁷ § 9.

Gyllebeholder – flydelag

Husdyrbrugets gyllebeholdere er med naturligt flydelag, hvilket Haderslev Kommune vurderer som værende i overensstemmelse med BAT, såfremt husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷ overholdes.

---

⁷ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. [BEK nr. 1318 af 26/11/2015](#).

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 20, stk. 6 er krav om, at der føres løbende og regelmæssig logbog, som dokumentation for, at overdækningen er tæt.

Der stilles ingen påbud ang. gyllebeholdere.

4.3 Energi og vand

4.3.1 Energiforbrug

Ejers oplysninger

Energi

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs lys er dagslysstyret eller/samt med bevægelsessensor.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Ifølge MGK fra 2008 er ejendommens ressourceforbrug:

15.000 L dieselolie

15.000 L fyringsolie

96.000 kwh

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af energiforbrugende installationer er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på energisparende egenskaber.

Der opstilles påbud om, at forbruget, som aflæses 1 gang pr. måned, jf. vilkår 73 i miljøgodkendelsen fra 2008, og dokumentationen herpå fremvises i forbindelse med tilsyn.

Påbud

- 11) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el, olie/gas/halm, der medgår til driften af staldanlægget. Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.3.2 Vandforbrug

Ejers oplysninger

Vand

- Der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller drikkekar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Staldene i blød sættes et døgn før de vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Ifølge MGK fra 2008 er ejendommens ressourceforbrug:
10.000 m³ vand

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af vandforbruget er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på vandbesparelser.

Der er i vilkår nr. 73 i miljøgodkendelsen fra 2008 opstillet kriterier om, at forbruget skal kontrolleres månedligt og opgøres en gang årligt.

Haderslev Kommune vurderer, at vandforbruget på bedriften er i overensstemmelse med normtal fra 2003 og stiller derfor ingen skærpende påbud med henblik på at nedbringe forbruget. Derimod stilles der påbud om opbevaring og fremvisning af den månedlige kontrol/årlig opgørelse af vandforbruget

Påbud

- 12) Den årlige opgørelse vedr. månedlig kontrol af vandforbrug skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.4 Ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning

Ejers oplysninger

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse gødningsmængden til arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer. Aktiviteterne på ejendommen anvender BAT, da:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes, for at mindske lugtgenerne og ammoniakfordampning mest muligt.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at den angivne metode for udbringning er i overensstemmelse med BAT, da denne lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vi stiller ikke skærpende påbud til at sikre dette.

4.5 Nitratudvaskning

Haderslev Kommunes vurdering

De teknikker, der kan reducere nitratudvaskningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er rettet mod at øge planternes udnyttelse af det tilførte kvælstof. Disse teknikker er følgende:

- Teknikker i marken, der sørger for, at gyllen fordeles bedst muligt til de afgrøder, som har størst mulighed for at udnytte det tilførte kvælstof.
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstperiode med henblik på udnyttelse i den efterfølgende vækstsæson.
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof, kan medvirke til at øge udnyttelsen i marken. Dette er for eksempel separeringsteknikker i kombination med afbrænding eller afgangning af den faste fraktion af husdyrgødningen.

I forbindelse med gennemførelsen af serien af vandmiljøplaner er en stor del af de virkemidler, der kan reducere den del af nitratudvaskningen, som stammer fra husdyrgødningen, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Blandt andet er der fastsat harmonikrav samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Endvidere er der i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven) fastsat bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelsen ved anvendelse af husdyrgødning. Flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 som elementer, der kan indgå i vurderingen af BAT.

For udbringning af svinegylle gælder således, at der højst må udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha (140 kg N/ha). Heraf skal landmanden indregne en udnyttelse på 75 % af den udbragte kvælstofmængde i sin gødningsnorm.

Markforsøg tyder på, at det i praksis er vanskeligt at opnå en yderligere forbedring af kvælstofudnyttelsen af husdyrgødningen på bedriftsniveau. Dette ville kræve, at

husdyrgødningen kun tildeles de afgrøder, der giver den højeste effekt, og at der udelukkende anvendes nedfældning - også på arealer med lerjord. Miljøstyrelsen vurderer, i deres teknologiblade, at en sådan omfordeling vil være relativt bekostelig i forhold til den begrænsede miljøeffekt på udvaskningen, der kan opnås ved yderligere tiltag.

Alternative teknikker, der separerer husdyrgødningen i en fast og flydende del, har ikke indgået i Miljøstyrelsens vurdering, da miljøeffekten er betinget af, at den faste del kan afsættes og dermed ikke udbringes på arealerne. Miljøstyrelsen vurderer dog umiddelbart, at disse teknologier vil være relativt dyre opgjort pr. kg reduceret N set i forhold til de virkemidler, der allerede er indført gennem den generelle regulering af udbringning af husdyrgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

På denne baggrund er det Haderslev Kommunes vurdering, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i lovgivningen i relation til håndtering af husdyrgødning. Der stilles derfor ikke påbud med henblik på at opnå BAT i forhold til nitratudvaskning.

4.6 Ammoniakemission fra anlæg til kategori 1 og 2-natur

I dette afsnit redegøres der for husdyrbrugets påvirkning af kategori 1 og 2.

Ejers oplysninger

Nøgletal emission fra udfyldt skema:

Samlet emission fra stald og lager: 2.455,63 kgN/år

Meremission fra stald og lager: -151,80 kgN/år

Naturpunkt: overdrev mod syd

Kategori: 2

Opretter: **Ansøger**

Kumulationen: **Nul ejendomme**

Ruhed natur: **Mk**

Merdeposition: **0,0 kgN**

Totaldeposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Stald 5 løbe/dræg.	0,0	0,0	L	3	1.351	10
S: Stald 6 Klimastald / ungsvin	0,0	0,0	L	3	1.331	10
S: Stald 7 Svin og polte	0,0	0,0	L	3	1.308	9
S: Stald 8 Polte/karantæne	0,0	0,0	L	3	1.382	9
O: Gyllebeholder 1240	0,0	0,0	L	3	1.355	8
O: Gyllebeholder 750	0,0	0,0	L	3	1.333	9
S: Stald 1-4 + 9 farestalde	0,0	0,0	L	3	1.281	8

Haderslev Kommunes vurdering

I revurderinger skal det vurderes om husdyrbrugslovens beskyttelseskrav er overholdt i forhold til ammoniakdeposition til kategori 1- og kategori 2 natur.

Ammoniak-emissionskravet er i revurderinger baseret på BAT-kravet for den pågældende type husdyrbrug på tidspunktet for revurderingen. Hvis BAT-kravet er forskelligt fra

totaldepositionskravet er BAT-kravet umiddelbart gældende, dog skal totaldepositionskravet uanset niveauet for BAT være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret i den enkelte revurdering.

Beskyttede naturtyper efter Husdyrgodkendelsesloven

Husdyrgodkendelsesloven⁸ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁹ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 naturtyper er jf. husdyrbrugsbekendtgørelsen² maksimalt 0,2 - 0,7 kg N/ha/år i totaldeposition afhængig af antallet af øvrige husdyrbrug, mens beskyttelsesniveauet for kategori 2 naturtyper er maksimalt 1 kg N/ha/år i totaldeposition.

Redegørelse og vurdering

I en revurdering er det kun relevant at beregne N-deposition til kategori 1 og kategori 2 natur, fordi det kun er til de naturtyper der stilles krav til ammoniakdepositionen.

TABEL 1: AMMONIAKDEPOSITION TIL KATEGORISERET NATUR I NÆRHEDEN AF ANLÆGGET

Natur-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>					
Elle- og askeskov i Pamhuleområdet	5600 m	-	-	16,5	10-20
<i>Kategori 2</i>					
Overdrev	1300 m S	0	0	13,2	10-20

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategori 1 og 2-natur er vist på bilag 6.

Kategori 1 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 1 er et areal med elle- og askeskov i Pamhuleområdet, som findes ca. 5,6 km nordvest for anlægget.

⁸ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – [LBK nr 1486 af 04/12/2009](#)

⁹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

Skovområdet modtager ingen ammoniakdeposition fra Diernæs Strandvej 3. Det vurderes på den baggrund, at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Der stilles derfor ingen skærpende påbud.

Kategori 2 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 2 er et overdrev, som findes ca. 1300 m syd for anlægget. Ifølge beregningssystemet modtager overdrevet < 0,0 kg N/ha/år i ammoniakdeposition fra ejendommen. Det vurderes derfor, at beskyttelsesniveauet er overholdt og overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af produktionen på Diernæs Strandvej 3.

Afskæringskriterierne i husdyrsbrugsbekendtgørelsen til kategori 1 og 2 natur er dermed overholdt og der stilles ingen påbud i den forbindelse.

4.7 Management

Ejers oplysninger

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Ejer står for daglig drift.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.

- Der etableres flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder.
- Gylletanken kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gyllebeholderen kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning månedligt.
- Autoriseret el-installatør laver årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold smågrise og slagtesvin.
- Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.
- Der udarbejdes sprøjtejournal.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor egenkontrol.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets produktion og håndtering af affald er i overensstemmelse med Bekendtgørelse om opbevaring mv. af døde produktionsdyr og Haderslev Kommunes Affaldsregulativ. Endvidere at der igennem de gjorte BAT tiltag er søgt, at optimere produktionen, således at der genereres mindst muligt affald. Der stilles på denne baggrund ikke særlige vilkår i forhold til at opnå BAT.

Der er i det ansøgte redegjort for forebyggelse af uheld m.v. ved, at der er indsendt en beredskabsplan. Der er stillet påbud omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan. Idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejdere har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

Påbud

- 13) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal kontrolleres/revideres en gang årligt og udleveres til evt. indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang årligt.
- 14) Den årlige revurdering/kontrol af beredskabsplanen skal påføres med dato for revision.
- 15) "Nærved uheld" skal registreres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

5 Gener fra husdyrbruget

I dette afsnit beskrives de gener, der kan være forbundet med husdyrbruget og det vurderes om der er fremkommet nye oplysninger, som gør at der er uhensigtsmæssige gener forbundet med en uændret drift af husdyrbruget. Dette i overensstemmelse med § 39 i husdyrgodkendelsesloven¹⁰.

Der er i december 2014 klaget over motorstøj fra kornsiloerne. I januar 2015 foretog Haderslev Kommune en støjmåling af motorene fra kornsiloerne. Der var af ejer opsat en midlertidig mur af bigballe mellem skel til nabo og kornsiloerne. Det blev konstateret, at støjgrænserne ikke var overtrådt, og klagen blev derfor afvist. I samme sag ytreede ejer, at muligheder for en mere permanent støjnedsættende løsning vil blive undersøgt.

Ejers oplysninger

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der ikke er grund til at stille påbud på baggrund af § 39 i husdyrgodkendelsesloven i forhold til støjnivaue. Gældende støjgrænser er oplyst i vilkår 14 fra miljøgodkendelsen fra 2008.

Da Statens Skadedyrslaboratorium har skiftet navn udgår vilkår 37 i miljøgodkendelsen fra 2008 og erstattes af nedenstående.

- 16) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>

---

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#).

6 Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse

I dette afsnit redegøres der for vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Der vurderes ikke at være behov for, at ændre eller skærpe de eksisterende vilkår i husdyrbrugets godkendelse af 9. september 2008.

En række vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse ophæves med denne revurdering, idet de vurderes at være erstattet af lov. Andre vilkår ændres idet, oplysninger eller andet i vilkårene er forældet. Det drejer sig om følgende:

Vilkår nr. 3. ændres fra:

”På ejendommen skal der altid forefindes en detaljeret beredskabsplan, der fremgår af Bilag 8. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen skal placeres således, at evt. ansatte på ejendommen har fri adgang til den, og dersom der benyttes arbejdskraft, som ikke læser og forstår dansk, skal beredskabsplanen være affattet på et for dem forståeligt sprog. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang årligt.”

til:

”Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal kontrolleres/revideres en gang årligt og udleveres til evt. indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang årligt.”

Jf. Natur- og Miljøklagenævnet i afgørelse NMK-132-00631 af 15. januar 2014

Vilkår nr. 9 ændres fra:

Ejendommen har en godkendelse til 201,48 DE svin.

Til:

Ejendommen har en godkendelse til 194,5 DE svin.

Vilkår nr. 11 ændres fra:

Ovenstående svarer til ialt 201,48 DE beregnet i.h.t. bekendtgørelse om Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (bek. nr. 1695 af 19. december 2006).

Til:

Det nævnte antal dyr/dyreholdet svarer til ialt 194,5 DE beregnet i.h.t. bekendtgørelse om erhvervmæssig dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 1318 af 16/11/2015).

Vilkår nr. 12 ændres fra:

Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger p.g.a. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger p.g.a. ændrede

vægtintervaller. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold, der er større end 201,48 DE på ejendommen.

Til:

Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger p.g.a. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger p.g.a. ændrede vægtintervaller. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold, der er større end 194,5 DE, eller hvad der efter gældende beregningsmetode er svarende til det godkendte antal dyr, på ejendommen.

Vilkår nr. 30 i miljøgødkendelsen af 2008 ophæves, da det erstattes af Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹¹;

”Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, må ikke nedgraves eller opbevares sammen med fast eller flydende husdyrgødning, men bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt, og opbevares i lukket container, således at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.”

Vilkår nr. 37 i miljøgodkendelsen af 2008 ophæves og erstattes, idet Statens Skadedyrslaboratorium har ændret navn. Det nye vilkår får følgende ordlyd:

”På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet;
<http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.”

Vilkår nr. 43 i miljøgodkendelsen af 2008 udgår, da indholdet i vilkår 43 dækker de samme betingelser og gør dermed vilkår 42 overflødig.

”Rengøring af marksprøjter og vask af traktorer og maskiner skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.”

Vilkår nr. 45 i miljøgodkendelsen af 2008 ophæves, da det erstattes af Vaskepladsbekendtgørelsen¹²;

”Alternativt kan vask og rengøring af sprøjteudstyr både ind og udvendigt, foregå med medbragt rent vand, mens marksprøjten stadig befinder sig på marken.”

Vilkår nr. 51 i miljøgodkendelsen af 2008 ophæves, da det erstattes af Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹³;

”Opbevaring og håndtering af gylle på ejendommen skal ske på en sikker måde og uden risiko for jordforurening. Efter husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bek. Nr. 1695 af 19. december 2006) skal beholdere til flydende husdyrgødning være forsynet med fast

---

¹¹ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr – [BEK nr. 558 af 01/06/2011](#).

¹² Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler [BEK nr. 906 af 24/06/2016](#).

¹³ Bekendtgørelse om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. [BEK nr. 1318 af 26/11/2015](#).

overdækning. Alternativt kan flydelag anvendes mod, at flydelaget holdes tæt og løbende journaliseres jf. Afsnit 2.9 Driftskontrol.”

Vilkår nr. 57 samt 59-66 miljøgodkendelsen af 2008 ophæves, da det erstattes af Olietanksbekendtgørelsen¹⁴;

”Opbevaring af dieselolie og benzin i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i typegodkendte olietanke”

”Etablering eller ændring af olietanke og tilhørende rørforbindelser skal anmeldes med en beskrivelse af anlægget og placering på ejendommen til Haderslev Kommune mindst 14 dage før etablering. Haderslev Kommune kan kræve, at anlægget tæthedsprøves for virksomhedens regning. Der skal indsendes kopi af tankattesten senest 7 dage efter etableringen.”

Alle olietanke og olierørsforbindelser skal være typegodkendte.”

”Olietank tilsluttet et oliefyr skal have installeret overfyldsalarm, og der skal være enstregenget rørsystem.”

”Virksomheden skal straks kontakte Haderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.”

”Der må ikke være væsentlige synlige tæring af olietank, rørsystem eller understøtningen af tanken. Der må ikke være en åbenbar risiko for, at der kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.”

”Reparation af tank skal udføres af en sagkyndig. Der skal udleveres dokumentation for det udførte arbejde.”

”Der skal opbevares et eksemplar af tankattesten, tillæg til tankattesten, udarbejdede tilstandsrapporter, attester vedrørende anodeskift og dokumentation for reparationer og ændringer.”

”Ved sløjfning af et anlæg skal eventuel restindhold fjernes. Anlægget skal fjernes eller påfyldningsstuds og udluftningsrør afmonteres og tanken skal afblændes, således at påfyldning ikke kan finde sted.”

Vilkår nr. 69 i miljøgodkendelsen af 2008 ophæves, da det erstattes af Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁵;

”Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning på arealer der ligger op til 1000 meter fra §7 naturtyper – se kortbilag 6B.”

Vilkår nr. 83 ændres fra:

”Udbringningsarealer til husdyrgødning må alene være de arealer som fremgår af bilag 6 og 7.”

Til:

”Udbringningsarealer til husdyrgødning må alene være de arealer som Haderslev Kommune har accepteret i anmeldelsen af 9. februar 2016 (se også bilag 3).”

Øvrige vilkår fra miljøgodkendelsen fastholdes. Bemærk at disse vilkår ikke kan påklages.

¹⁴ Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines. [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#).

¹⁵ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. [BEK nr. 1318 af 26/11/2015](#).

7 Bilag

Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning.....	26
Bilag 2 – Oversigt over vilkår og påbud	28
Bilag 3 – Arealer anmeldt 9. februar 2016	37
Bilag 4 – Oversigtskort over anlæg	38
Bilag 5 – Kapacitetserklæring.....	39
Bilag 6 – Kategori 1 og 2 natur i forhold til anlæg	41
Bilag 7 – Ejers oplysninger	42

Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning
- Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.
- Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug
- Vejledning nr. 12/1992 Om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK

Lovgivning

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – [BEK nr. 879 af 26/06/2010](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr. 951 af 03/07/2013](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – [LBK nr. 1208 af 30/09/2013](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 44 af 11/01/2016](#)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 594 af 04/05/2015](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – [BEK nr 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – [BEK nr. 1321 af 21/12/2011](#) (Olietanksbekendtgørelsen)

- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr. 408 af 01/05/2007](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven – [LBK nr 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Bekendtgørelse af lov om randzoner – [LBK nr 894 af 15/07/2014](#) (Randzonenloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 14/06/2012. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2013, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på kommuneplan2013.haderslev.dk
- Regionplan 2005-2016, Sønderjyllands Amt. Regionplanen der i dag er ophævet til landsplandirektiv kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside.

Bilag 2 – Oversigt over vilkår og påbud

Bilag 2 viser en samlet oversigt over alle påbud (vilkår) fra revurderingen 2016 og alle vilkår fra miljøgodkendelsen 2008.

Påbud (vilkår) fra revurderingen 2016:

- 1) Ejendommen har en godkendelse til 194,5 DE svin.
- 2) Det nævnte antal dyr/dyreholdet svarer til ialt 194,5 DE beregnet i.h.t. bekendtgørelse om erhvervmæssig dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 1318 af 16/11/2015).
- 3) Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger p.g.a. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger p.g.a. ændrede vægtintervaller. Der må på intet tidspunkt være et dyrehold, der er større end 194,5 DE, eller hvad der efter gældende beregningsmetode er svarende til det godkendte antal dyr, på ejendommen.
- 4) Udbringningsarealer til husdyrgødning må alene være de arealer som Haderslev Kommune har accepteret i anmeldelsen af 9. februar 2016 (se bilag 3).
- 5) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 6) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årso x antallet af årssøer skal være mindre end 19.021 kg N pr. år.
- "N ab dyr pr. årso" beregnes ud fra følgende ligning:
$$N \text{ ab dyr pr årso} = ((\text{FEso pr. årso} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$
- 7) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
  - antal årssøer
  - antal fravænnede pr. årso
  - fravænningsalder og -vægt
  - foderforbrug pr. årso
  - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds og diegivningsperioden.
- 8) N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder, perioden kan f.eks. være fra 15. september 2017 til 15. februar i 2019.
- 9) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 10) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 11) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el, olie/gas/halm, der medgår til driften af staldanlægget. Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 12) Den årlige opgørelse vedr. månedlig kontrol af vandforbrug skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

13) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal kontrolleres/revideres en gang årligt og udleveres til evt. indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang årligt.

14) Den årlige revurdering/kontrol af beredskabsplanen skal påføres med dato for revision.

15) "Nærvæd uheld" skal registreres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

16) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>

Læsevejledning vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse 2008:

En række vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse ophæves eller ændres med denne revurdering, idet de ikke længere vurderes at være relevante eller er erstattet af lov. En nærmere begrundelse fremgår af kapitel 6 Vilkår fra eksisterende miljøgodkendelse.

2.1 Generelle vilkår

Vilkår

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen af version 2 (seneste version) og med supplerende oplysninger samt med de ændringer der fremgår af miljøgodkendelsen.

2. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om miljøgodkendelsens indhold.

3. Vilkår 3 er ændret.

4. Virksomheden skal indrettes og drives så spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

5. Uheld, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskab.

6. Virksomheden må ikke foretage ændringer, hverken bygnings- eller driftsmæssigt, før ændringen er godkendt af Haderslev Kommune.

7. Ændringer i ejerforhold eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden Haderslev Kommune straks orienteres.

8. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug.

9. Vilkår 9 er ændret.

2.2 Animalsk produktion, staldanlæg og ammoniak

Vilkår

10. Godkendelsen omfatter maksimalt:

- 800 årssøer med smågrise indtil 8 kg svarende til 800 stk. stipladser
- 100 smågrise/slagtesvin (8-60 kg)
- 500 slagtesvin/sopolte (60-102 kg)

11. Vilkår 11 er ændret.

12. Vilkår 12 er ændret.

13. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for de seneste 3 år for dyreholdets størrelse i form af gødningsregnskab, driftsregnskab på ejendommen, CHR udskrifter(svin), effektivitetskontrol (svin).

14. Ændringer i dyreholdet ud over variationerne nævnt i ovennævnte vilkår skal anmeldes til Haderslev Kommune.

2.3 Støj og vibrationer/traffik

Vilkår

Støjvilkår i det åbne land:

14. Bidraget fra virksomheden til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i intet punkt i området – målt i skel ved nærmeste nabobeboelse- overstige følgende værdier, som er normale for området udlagt til blandet bolig og erhverv:

	Tidsrum	Støjgrænse
mandag til fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
lørdag	kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)
søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
alle dage	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
maksimalværdi, alle dage	kl. 22.00 – 07.00	55 dB(A)

15. Såfremt miljømyndigheden i Haderslev Kommune finder det nødvendigt kan der kræves målinger til dokumentation for at de overnævnte støjvilkår bliver overholdt. Målinger skal udføres som angivet i miljøstyrelsens seneste vejledning og kan maksimalt forlanges gennemført én gang årligt. Udgifter dertil afholdes af virksomheden.

16 Ind- og udlevering af grise i og fra staldene foretages på tidspunkter og på sådan en måde, at støjgener begrænses mest muligt.

17. Transporter til og fra produktionen skal foregå på den dertil indrettede vej fra Diernæsvej, således nabobeboelser friholdes for transport (transportveje se bilag 4).

2.4 Lys, kulturmiljø og landskab

Vilkår

18. Den ny svinestald – facade og tag - skal opføres i neutralt farvevalg og i ikke-reflekterende byggematerialer.

19. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.

20. Det 3-rækkede hegn øst staldanlægget skal vedligeholdes af ejendommens ejer.

2.5 Støv / lugt

Vilkår

21. Stalde og udenomsarealer skal renholdes, således at støj, støv- og lugtgener ikke opstår i området uden for ejendommen.

22. Der kan meddeles krav om støv- og lugtbegrænsende foranstaltninger (eksempelvis højere luftafkast), hvis gener ved nærmeste naboer efter tilsynsmyndighedens vurdering viser sig at være uacceptable.

23. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at virksomheden foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes at eventuelle klager over lugt fra virksomheden er velbegrundede. Hvis der fortsat er væsentlige gener kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne udføres efter gældende retningslinier. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af virksomheden.

24. Fodersiloer skal indrettes således, at evt. støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

25. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt-, støv- eller støjgener for den omboende. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.

26. Ventilationsanlæggets afkast skal indrettes således, at luften afkastes lodret mindst 0,7 m over tagryg på staldbygningen. Afkastet må ikke være afdækket.

27. Der må ikke foretages håndtering af gylle, herunder omrøring og udbringning på fredage efter kl. 13.00 lørdage og søndage, samt helligdage på arealer der ligger tættere end 200 m fra den samlede bebyggelse i Diernæs.

28. Ved transport af gylle på offentlig vej skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

2.6 Affald / Råvarer

Vilkår

29. Virksomheden og dets udenomsarealer renholdes, således at mulighed for rottetilhold og lugt- og fluegener i området uden for virksomheden ikke opstår.

30. Vilkår 30 er ophævet.

31. Sprøjtemidler/lægemidler skal opbevares forsvarligt under lås, utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

32. Tanke til olie skal placeres på befæstet areal med kant og uden afløb, således at eventuelle utætheder kan spores og olien tilbageholdes.

33. Al farligt affald opbevares under tag, i lukket emballage, på tæt bund med kant og uden afløb til kloak.

34. Enhver bortskaffelse af affald skal ske efter de til enhver tid gældende affaldsregulativer udarbejdet af Haderslev Kommune.

35. Der må ikke foretages afbrænding af affalds- eller spildprodukter på virksomheden.

36. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

37. Vilkår 37 er ændret.

38. Bekæmpelsen af skadedyr skal foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.7 Jord og grundvand

Vilkår

39. Spildevand fra rengøring af stalde og foderrekvisitter skal tilledes gyllebeholder.

40. Sanitært spildevand fra beboelser og mandskabsrum skal ledes til offentlig kloak.

41. Hvis der ændres på afledning af overfladevand fra befæstede arealer inkl. tagvand til recipienter (søer og vandløb (herunder dræn)), skal det godkendes af Haderslev Kommune.

42. Afledning af overfladevand fra ejendommen til mindre vandløb nordøst for ejendommen, må ske med max. 5 l/sek.

43. Vilkår nr. 42 er udgået.

44. Rengøring og Vask af maskiner, sprøjte mv skal foregå på vaskeplads etableret i overensstemmelse med gældende byggeblad for "udenoms faciliteter. Ramper, pladser og veje" (pt. gældende er nr. 103.11-03, revideret 14.03.2007).

45. Vilkår nr. 44 er ophævet.

46. Ved påfyldning af vand på sprøjte skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb til vandforsyningsanlæg. Der skal minimum være 20 cm luft mellem vandtilløb og sprøjtebeholderen. Påfyldning af sprøjte skal foregå i marken, på et græsdækket areal.

Alternativt kan et befæstet areal med afløb til gyllebeholder benyttes. Påfyldning skal ske under konstant overvågning.

47. Sprøjtemidler skal opbevares i aflåst rum eller skab og må ikke opbevares i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, medicin eller lignende. Oplagspladsen skal være under tag og uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at lækage eller spild kan opsamles. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Til opsamling af spild kan f.eks. bruges en spildbakke. "Fryseren" kan sidestilles med et skab. Fryseren skal være aflåst.

48. Tomme kemikaliedunke rengøres og opbevares i kemikalierum indtil bortskaffelse.

49. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

50. Ved arbejde med bekæmpelsesmidler skal der altid medbringes en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

51. Vilkår nr. 51 er ophævet.

52. Ved hver gylletank, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal foregå på befæstet plads med opsamling til beholder. Pladsen skal mindst have en tæthed og faldforhold svarende til kravene til møddingspladser i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for møddingsplads, nr. 103.06-05 eller nr. 103.06-06. Afløbet skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal friholdes af tankvæggen, så den ikke påkøres med evt. skade på tanken til følge.

53. For gyllebeholderen ved Kjelderhave skal etableres befæstes areal med opsamling.

54. Pumper og maskiner til transport af gylle (pumpning af gylle til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udpumpning af gylle.

55. Opsugning af gylle skal ske ved konstant overvågning.

56. Ved påfyldning af dieselolie skal dette foregå på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af dieselolie skal ske under konstant overvågning.

57. Vilkår 57 er ophævet.

58. Olietanke til diesel- eller fyringsolie eller benzin skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal med kant og uden afløb, således at utætheder straks kan spores og olien tilbageholdes.

59. Vilkår 59 er ophævet.

60. Vilkår 60 er ophævet.

61. Vilkår 61 er ophævet.

62. Vilkår 62 er ophævet.

63. Vilkår 63 er ophævet.

64. Vilkår 64 er ophævet.

65. Vilkår 65 er ophævet.

66. Vilkår 66 er ophævet.

67. Der skal forefindes kattegrus eller andet sugende materiale ved pesticidoplaget/olieoplag/maskinhus, i tilfælde af uheld, så der straks kan iværksættes opugning af evt. spildt olie/kemikalie.

2.8 Naturområder

Vilkår

68. Det skal sikres, at der ikke sker en påvirkning af gødning og/eller sprøjtemidler til de beskyttede naturområder (§3 naturarealer).

69. Vilkår 69 er ophævet.

70. Der skal friholdes en randzone på 20 m på marken (mark nr. 6) ned til Hopsø, som ikke tilføres gylle – se kortbilag 6B.

71. Der skal etableres og opretholdes en dyrknings- og sprøjtningsfri randzone på mindst to meter rundt om samtlige vandhuller over 100 m²

2.9 Egenkontrol

Vilkår:

72. Ventilationsanlægget vaskes og gennemgås efter hvert hold, hvor varmevekslere skylles i de aktuelle afsnit. Der føres driftsjournal over husdyrproduktionen. Der er rådgivningsaftale med dyrlæge med 12 årlige besøg. Der foretages produktionsstyring med ca kvartalsvis opgørelse.

73. Vandforbruget kontrolleres 1. gang pr. måned og opgøres 1 gang pr år. Elforbruget aflæses 1 gang pr måned.

74. Virksomheden skal løbende registrere følgende:

- Opgørelse én gang årligt pr. 1. januar eller planåret over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Opgørelsen skal være den pågældende del af gødningsregnskabet/bedriftsløsningen.
- Bortskaffelse af affald og farligt affald. Der noteres typer, mængder, transportørfirma og modtagefirma.
- Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.
- Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb.
- Logbog udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen, til egenkontrol af flydelag.

- Ved etablering af markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
- Grønt regnskab kan indgå som driftskontrol. Ved indførelse af grønt regnskab kan der reguleres i ovenstående vilkår. Regnskabet skal som minimum indeholde oplysninger om næringsstofbalancer, ressourceforbrug og en redegørelse for hvordan ressourceforbruget og miljøbelastningen kan nedbringes.
- Virksomheden skal indrettes og drives så spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
- Uheld, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskab/alarcentral (ring 112).

75.Registreringerne skal opbevares på virksomheden i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.

76.Der skal til enhver tid kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Haderslev Kommune, kopi af skriftlige aftaler om afsætning af overskydende gødning eller kopi af forpagtningsaftaler

2.10 Renere teknologi og BAT

Vilkår:

77.Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

78.I forbindelse med fremtidige projekteringer af stalde skal Haderslev Kommune godkende staldanlæggets udformning med hensyn til renere teknologi inden byggeriet igangsættes.

79.Ved udskiftning og etablering af ny lyskilder i staldanlæg, skal der fremover anvendes energisparende lyskilder i staldene.

80.Anlæg der er særligt energiforbrugende som ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt.

81.Nyanskaffelser og udskiftning skal ske i overensstemmelse med nyeste opdateret BAT-teknologi.

2.12 Virksomhedens ophør

82. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Alle olietanke skal tømmes.

- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

3.1 Udbringningsarealer

Vilkår

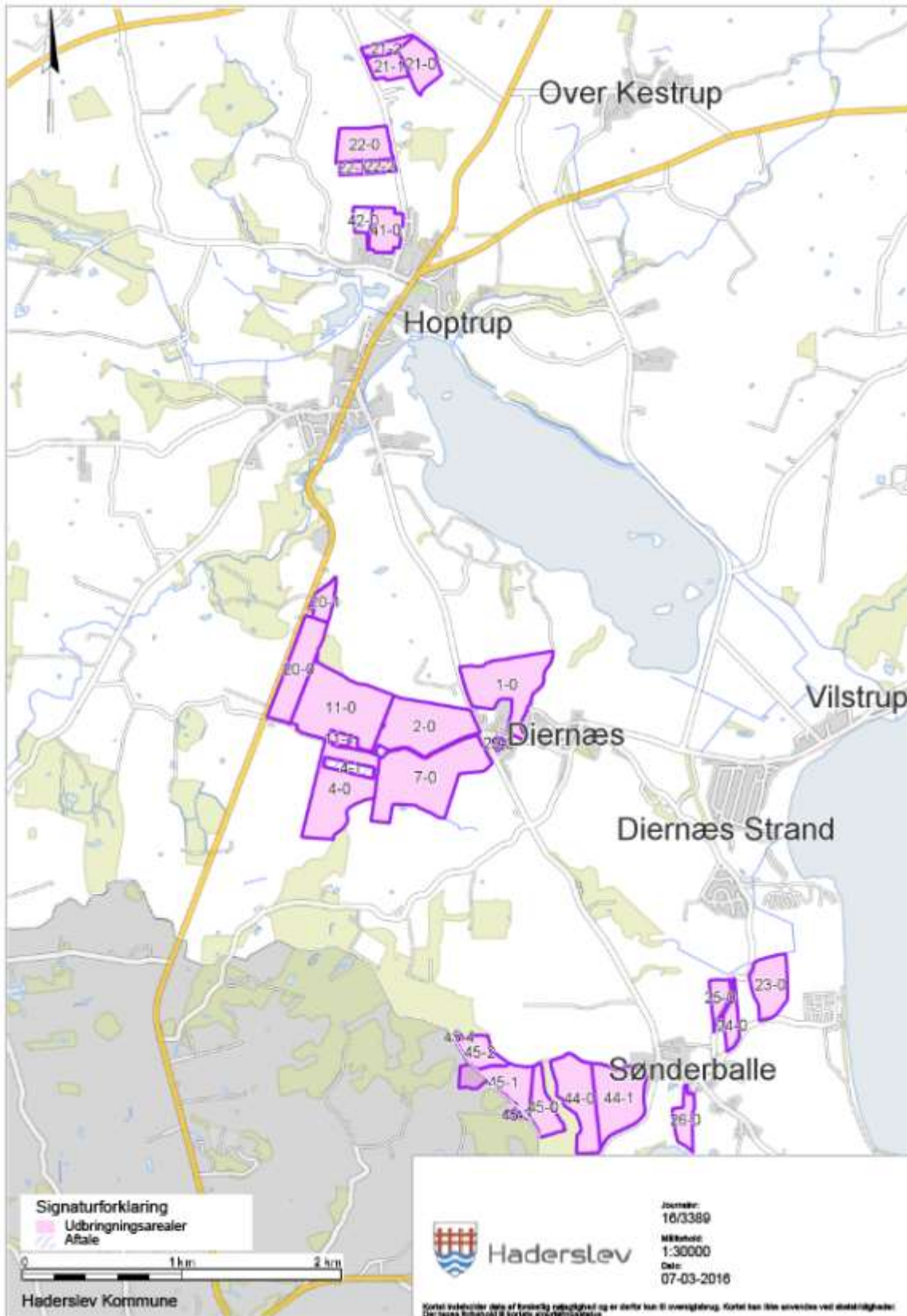
83. Vilkår 83 er ændret.

84. Husdyrtrykket på udbringningsarealerne må ikke overstige 1,4 DE/ha.

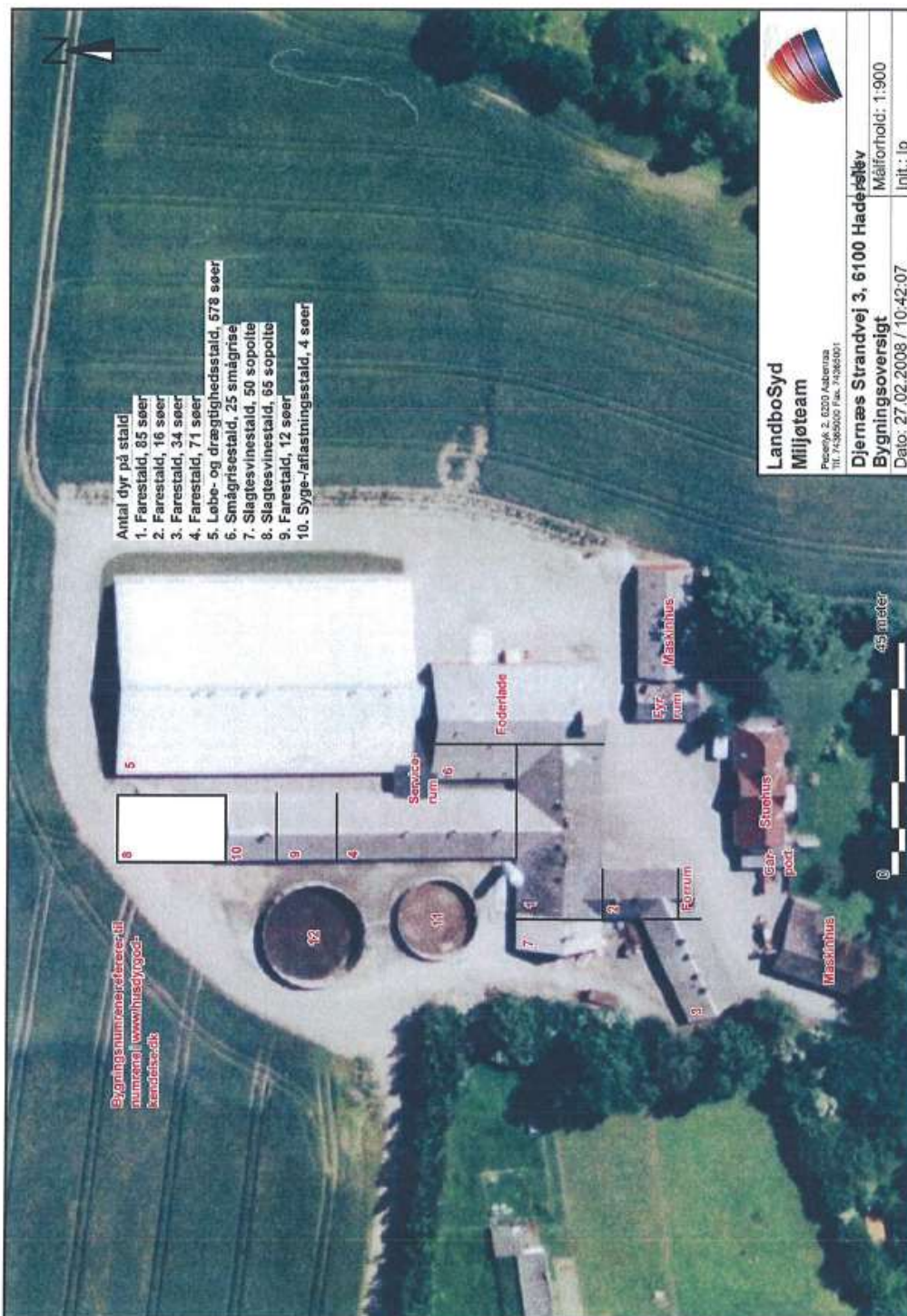
85. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun foretages ved nedfældning eller slangeudlægning (jf afsnit 2.8 og bilag 6.B).

86. Ved udskiftning af udbringningsarealer, skal Haderslev Kommune ansøges.

Bilag 3 - Arealer anmeldt 9. februar 2016

Bilag 4 - Oversigtskort over anlæg

Stald 8 er blevet bygget siden miljøgodkendelsen af 2008.

Bilag 5 - Kapacitetserklæring

Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning

For

I/S Juhsgård
Diernæs Strandvej 3
6100 Haderslev
Tlf

Af

Birgitte Madsen
Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf: 73202600

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Gyllebeholder	1240
2 Gyllebeholder	750
3 Gyllebeholder	2500
4 Fortank	10
5 Kanaler	500
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	5000

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1	
2	
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	0

Evt. kommentarer:

Placering af dybstrøelse

Overfladevand fra befæstede arealer

Den udførte beregning er foretaget ud fra de officielle normtal for produktion af gødning. I praksis kan det på visse lokaliteter, af hensyn til en optimal udnyttelse af næringsstofferne og evt. fremtidige behov, være formålstmæssigt med en kapacitet, der overstiger de lovmæssige krav. Kontakt evt. din planteaviskonsulent for konkret vurdering.

Planlagt produktion

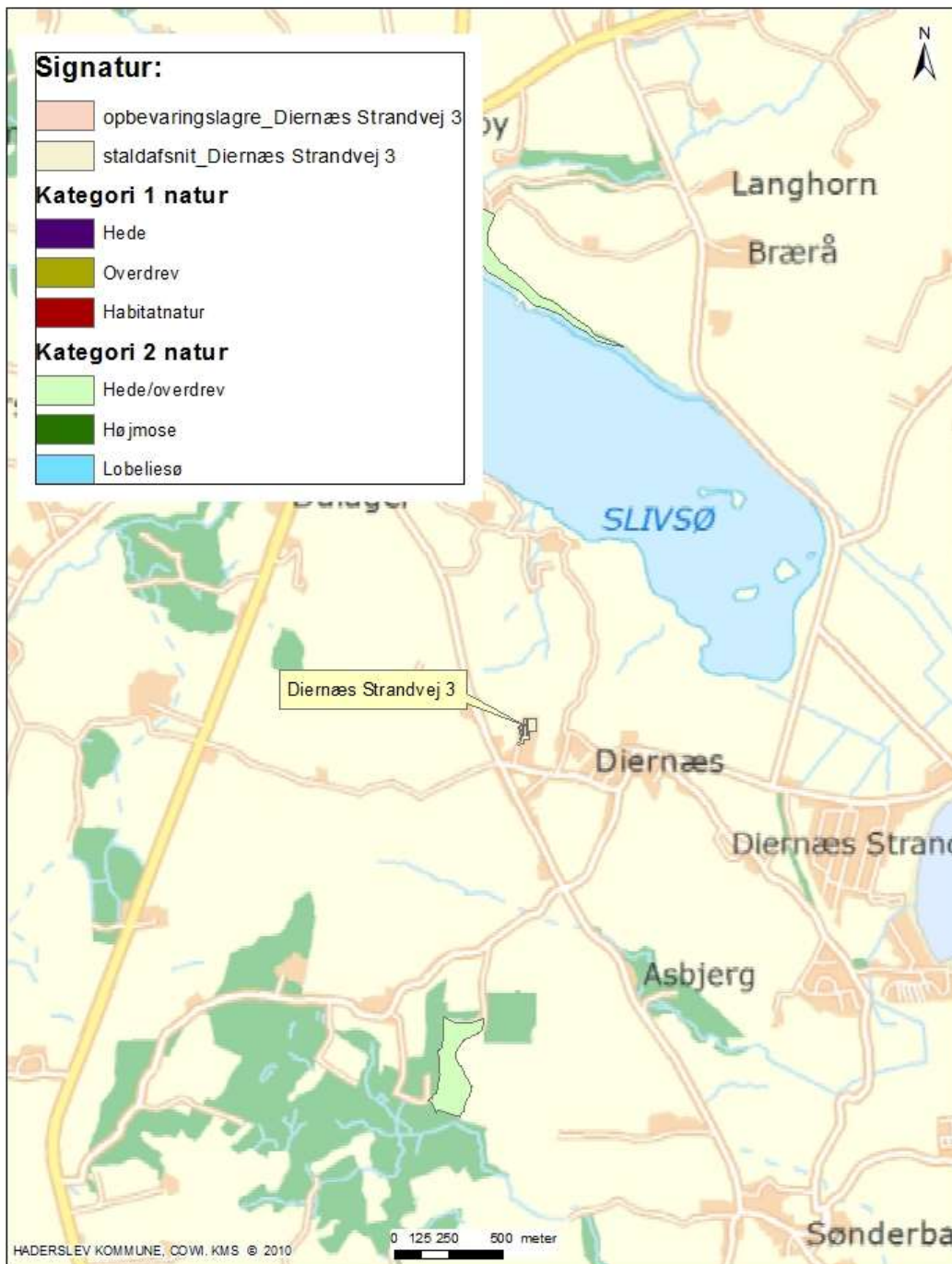
	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Søer, fare	800	1,7		1360
2	Søer, løbe/dr	800	4,72		3776
3	Grise	100	0,5808		58,08
4	Ungsvin	100	0,1512		15,12
5	Svin, fuldspalter	325	0,319		103,675
6	Svin, drænet gulv	175	0,319		55,825
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1				0	
2				0	
3				0	
4				0	
5				0	
		Enheder	Normproduktion		
	Tilførsel af vand		ton/år		
1	Regn i beholder	615,44	0,7		430,808
2	Regn i beholder	415,265	0,7		290,6855
3	Regn i beholder	254,34	0,7		178,038
4					0
5					0

Opbevaringskapacitet

		Dybstrøelse	Gylle
Samlet tilledning til lagre	ton/år	0	6268,2315
Produktion pr. måned	ton	0	522,352625
Opbevaringskapacitet	måneder	#DIV/0!	9,6

Bilag 6 - Kategori 1 og 2 natur i forhold til anlæg

Diernæs Strandvej 3_ Beliggenhed i forhold til Kategori 1 og 2 natur.

Det nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ca 1300 m syd for ejendommen
Der findes ikke kategori 1 natur i nærheden

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsbrug.
Kortet kan ikke anvendes ved skelstridigheder. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug

Sagsbehandler: bimy

Journalnummer: 15/31880

Udskrevet den: 24. august 2016

1:24.035

Haderslev

Bilag 7 – Ejers oplysninger

Ejer har indsendt oplysninger igennem www.husdyrgodkendelse.dk som en fiktiv ansøgning nummer 83256.

- Første oplysninger, version 1, 23 sider og 5 bilag er modtaget den 10. december 2015.
- Endelige oplysninger, version 2, 26 sider og 5 bilag er modtaget den 12. september 2016.

Beredskabsplan som der henvises til i påbud 12 og 13 er indsendt til Haderslev Kommune den 10. december 2015.

De fiktive ansøgningsskemaer samt bilag, mailkorrespondance mv. udleveres gennem aktindsigt til sag nr. 15/31880 ved henvendelse til Haderslev Kommune, Miljø på tlf. 74 34 34 34 eller på mail; landbrugssager@haderslev.dk.